Google ला सर्च करा

गुरुमाऊली

गुरुमाऊली
एक शैक्षणिक व्यासपीठ

Subscribe

इयत्ता – चौथी (5 ऑगस्ट) विषय – मराठी

Subscribe

शासनाच्या 45 दिवसाच्या ब्रीज कोर्ससोबत माझा अभ्यास PDF

शासनाच्या ब्रीज कोर्ससोबत क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा अभ्यासक्रम समाविष्ट

दिवस छत्तीस :

CLICK HERE

गतवर्षीच्या क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा नियमित अभ्यासक्रम समाविष्ट.

टेस्ट सोडवा

वाचा व सोडवा.

६. मायेची पाखर

प्र. २. गाळलेल्या जागी योग्य शब्द लिहा.

(अ) संस्थेच्या आवारात एक मोठे .... झाड होते.

(आ) स्वतःची .... त्याच्या अंगावर घातली.

(इ) त्या मुलांपैकी कितीतरी जणांना .... नव्हती.

(ई) ''अण्णा, आपण खरेखुरे या मुलांचे .... आहात.''

प्र. ३. कोण, कोणाला म्हणाले ?

(अ) ''आता इथंच मुक्काम करा !''

(आ) ''जा रे, स्वयंपाकघरात काही शिल्लक असेल ते घेऊन ये बघू !''

(इ) ''आपणांस उदंड आयुष्य मिळो !''

प्र. ४. थोडक्यात उत्तरे लिहा.

(अ) लेखक उपाशी आहेत, हे समजल्यावर अण्णांनी काय केले ?

(आ) मध्यरात्रीनंतर कोणता प्रसंग घडला ?

(इ) सकाळी उठल्यावर लेखकांच्या तोंडून कोणते उद्‌गार निघाले ?

प्र. ५. वाक्प्रचार व त्यांचा अर्थ यांच्या जोड्या जुळवा.

'अ' गट	'ब' गट
(१) टाळाटाळ करणे.	(अ) झोप लागणे.
(२) पोटात कावळे ओरडणे.	(आ) सतत प्रयत्न करणे.
(३) डोळा लागणे.	(इ) एखादी गोष्ट करायचे टाळणे.
(४) झटत राहणे.	(ई) खूप भूक लागणे.

प्र. ६. लेखकाच्या पोटात कावळे ओरडत होते, म्हणजे लेखकाला खूप भूक लागली होती. आता खालील वाक्यांतील रंगीत शब्दांचा अर्थ शिक्षकांच्या मदतीने समजून घ्या.

(अ) भरपूर जेवण झाल्यावर नाना अजगरासारखे पडून होते.

(आ) दुपारच्या वेळी हळूच खाऊ घेताना बंड्या अजिबात आवाज होऊ देत नाही; म्हणून त्याला सगळे मांजरीच्या पायाचा म्हणतात.

प्र. ७. लिहा.

लेखकाला कर्मवीर भाऊराव पाटलांबद्दल अत्यंत आदर आहे. तसा तुम्हांला आदर वाटणाऱ्या व्यक्तींबद्दल पाच ते सात ओळींत लिहा.

प्र. ८. सुरुवातीला एक वाक्य दिले आहे. तुमच्या मनाने पुढील वाक्ये लिहा.

(अ) सकाळची वेळ होती.	(आ) बागेत गेल्यावर मला एक अळी दिसली.
....	....
....	....
....	....
....	....

बेरीज सराव करा.

३. बेरीज

टेस्ट सोडवा

बेरीज : हातच्याची

◆ तन्वीजवळ ६३७ मणी आहेत.

सान्वीजवळ ५७४ मणी आहेत.

दोघींजवळ मिळून एकूण किती मणी आहेत ?

७ सुटे आणि ४ सुटे मणी मिळवल्यावर दशकाची १ माळ तयार होईल व सुटा १ मणी तसाच राहील.

३ दशकमाळा व ७ दशकमाळा मिळून १० दशकमाळा व नवीन १ दशकमाळ मिळून ११ दशकमाळा होतील.

११ दशकमाळांपैकी १० दशकमाळा एकत्र करून शतकाचा १ बटवा तयार होईल व १ दशकमाळ तशीच राहील.

दोघींजवळ मिळून ११ शतकबटवे आहेत. त्यांत १ नवीन शतकबटवा मिळवला, त्यामुळे १२ शतकबटवे झाले. त्यांपैकी १० शतक म्हणजे १ हजार;
म्हणून एक हजाराचे १ पाकीट करू. २ शतकबटवे तसेच राहतील.

दोघींचे मिळून एकूण मणी म्हणजे १२११ मणी होतील.

६३७ + ५७४ ही बेरीज
थोडक्यात शेजारी दाखवल्याप्रमाणे लिहू.

ह	श	द	ए
१	१	१	
+	६	३	७
	५	७	४
१	१२	११	११

◆ खालील बेरजा करा.

ह	श	द	ए
+	५	४	८
	९	५	७

ह	श	द	ए
+	६	५	०
	८	७	९

ह	श	द	ए
+	४	८	९
	५	१	१

3. Addition

- add.

Addition : with carrying over

◆ **Tanvi has 637 beads.**

Saanvi has 574 beads.

How many beads do the two girls have altogether ?

Adding 7 single beads to 4, we get a string of 10 and 1 bead is left over.

3 strings of ten added to 7 strings is equal to 10 strings. Adding 1 new string makes a total of 11 strings of ten beads each.

Joining 10 out of 11 strings makes 1 purse of 100 and 1 string is left over.

Together the two girls have 11 purses of 100 beads. One new purse added to the 11 purses makes a total of 12 purses. Of these, 10 purses of 100 beads each, taken together make one wallet of 1000.

Let us make one wallet of 1000. 2 purses of 100 are left over.

The beads of both girls together make a total of 1211 beads.

Let us write the addition of 637 + 574 as shown alongside.

Th	H	T	U
1	1	1	
	6	3	7
+	5	7	4
1	12	11	11

◆ **Solve the sums given.**

Th	H	T	U
	5	4	8
+	9	5	7

Th	H	T	U
	6	5	0
+	8	7	9

Th	H	T	U
	4	8	9
+	5	1	1

टेस्ट सोडवा

Listen and understand. Revision

A GARDEN OF WORDS

am	feeling	long	red	tree
another	fresh	lovely	run	under
are	full	mango	see	us
ate	good	nap	sleepy	vegetable
behind	have	once	slept	very
carrot	he	patch	slow	walked
did	I'll	race	slowly	white
didn't	leafy	radish	so	wins
eat	let	ran	stop	woke
fast	little	reached	then	you

1. Listen carefully and tick off the words.

* ate * did * eat * full * good * let * long
* nap * run * stop * tree * very * white * wins

2. Find these words and copy them down.

* Words that end with 'y'.
* A word that begins with 'y'.
* Words that have 'double' letters.
* Words that have the 'अ' sound.
* Words that have g an le ed sl .

3. Select one word at a time. Look at the word carefully. Then close your eyes and think of the word. Write down the word. Look at it again. Is it right ? Look it up in the textbook. Learn five words at a time in this way.

वरील प्रत्येक शब्दासाठी 8 x 4 cm किंवा अन्य आकारात जाड कागदाची कार्डे प्रत्येक मुलाकडून करून घ्यावीत व ती मुलांजवळच ठेवावीत. त्या शब्दांवर आधारित येथे दिलेले उपक्रम अशा कार्डांच्या साहाय्याने घेणे अधिक चांगले. वर्गातील अध्यापनाशिवाय इतर वेळीही या उपक्रमांचा गटात/एकट्याने सराव करण्यास मुलांना प्रोत्साहन द्यावे.

पाठ वाचा व समजून घ्या.

टेस्ट सोडवा

४. पिण्याचे पाणी

करून पहा

- एका मोठ्या चंचुपात्रात गढूळ पाणी घ्या. (गढूळ पाणी नसले तर पाण्यात थोडीशी माती, बारीकसारीक काड्या आणि वाळलेल्या पाल्यापाचोळ्याचे छोटे छोटे तुकडे मिसळून पाणी गढूळ करून घ्या.)
- आता ते चंचुपात्र अजिबात धक्का लागू न देता चार-पाच तास स्थिर ठेवा.

तुम्हांला काय आढळून येईल ?

- पाण्याच्या तळाशी मातीच्या कणांचा गाळ जमा होतो, तर काड्या व कचरा पाण्यावर तरंगतो. गाळ जमा होण्यासाठी खूप वेळ लागतो.

यावरून काय उलगडते ?

- मातीचे कण पाण्यापेक्षा जड असतात. पण आकाराने अगदी छोटे छोटे असल्याने त्याचा तळाशी जमा होण्याचा वेग फार कमी असतो. पालापाचोळा आणि काड्या पाण्यापेक्षा हलक्या असतात.
- पाणी आता पहिल्यापेक्षा खूपच स्वच्छ आणि पारदर्शक दिसते.

१

पाणी असे खूप वेळ स्थिर ठेवून त्यातला गाळ खाली बसू देणे याला 'पाणी निवळणे' असे म्हणतात.

गाळाला धक्का लागू न देता वरचे पाणी दुसऱ्या दोन चंचुपात्रां-मध्ये ओतून घ्या. हे पाणी आधीच्या पाण्यापेक्षा स्वच्छ व पारदर्शक दिसत असले, तरी पाण्यात मातीचे बारीक कण व इतर कचरा अजूनही तरंगत आहेत.

२

आता ही दोन चंचुपात्रे घेऊन पुढील दोन प्रयोग करायचे आहेत. या चंचुपात्रांना १ व २ असे क्रमांक द्या.

करून पहा

- पहिल्या चंचुपात्रातल्या पाण्यात तुरटीचा एक खडा हलक्या हाताने फिरवा.
- त्यानंतर ते पाणी अजिबात धक्का लागू न देता दोन-तीन तास स्थिर ठेवा.

तुम्हांला काय आढळून येईल ?

४. शिवरायांचे बालपण

वाचा व समजून घ्या.

सराव

टेस्ट सोडवा

किल्ल्यावर त्याला निजामशहा म्हणून जाहीर केले. अशा प्रकारे त्यांनी एक नवे राज्यच स्थापन केले. या राज्यात गोदावरी ते नीरा या दरम्यानचा प्रदेश मोडत होता. आपल्या या राज्याचे संरक्षण करण्यासाठी शहाजीराजे मोठ्या शर्थीने लढले. या कामी आदिलशहाने प्रथम त्यांना साथ दिली, पण पुढे खुद्द मुघल बादशहा शाहजहान दक्षिणेत शहाजीराजांवर चालून आला आणि त्याने आदिलशहास तंबी दिली, तेव्हा आदिलशहाने शहाजीराजांच्या विरोधात त्याच्याशी मैत्रीचा तह केला.

आता मुघल व आदिलशाही यांच्या संयुक्त फौजांशी शहाजीराजे गनिमी काव्याने लढू लागले; परंतु एकटे शहाजीराजे त्यांच्याशी किती दिवस लढणार? त्यांची शक्ती अपुरी पडू लागली. तेव्हा नाइलाज होऊन १६३६ साली त्यांनी मुघलांशी तह केला. शहाजीराजांना काळ अनुकूल नव्हता, म्हणून त्यांचा स्वतंत्र राज्य स्थापण्याचा प्रयत्न तडीस गेला नाही; परंतु त्यांच्या या धाडसामुळे मराठी लोकांत आत्मविश्वास निर्माण झाला. शिवरायांना हा आत्मविश्वास पुढे स्वराज्य स्थापण्याच्या कार्यात उपयोगी ठरला.

जिजाबाई व शिवराय कर्नाटकात: शहाजीराजांची निजामशाही बुडाल्यानंतर तिचा प्रदेश मुघल व आदिलशहा यांनी वाटून घेतला. शहाजीराजांची पुणे-सुप्याची पूर्वापार जहागीर आदिलशाही राज्यात आली, तेव्हा आदिलशहाने ती जहागीर आपल्या वतीने त्यांना दिली. आता शहाजीराजांनी आदिलशाहीची सेवा स्वीकारली. आदिलशहाने त्यांची पुण्यापासून दूर कर्नाटकातील प्रदेश जिंकण्याच्या कामावर नेमणूक केली. शहाजीराजे कर्नाटकात गेल्यानंतर काही काळाने जिजाबाई आणि शिवरायही त्यांच्याकडे गेले.

शिवरायांचे महाराष्ट्रातील बालपण धामधुमीत गेले होते. आज या किल्ल्यावर, तर उद्या त्या किल्ल्यावर अशी जिजाऊ-शिवबांची धावपळ चालू असायची. त्या वेळी वडिलांच्या पराक्रमाच्या गोष्टी लहानग्या शिवबांच्या कानी पडत असत. पुढे कर्नाटकात आल्यावर या मायलेकरांना थोडा स्वस्थपणा मिळाला. कर्नाटकातील अनेक राजांना शहाजीराजांनी जिंकले, तेव्हा आदिलशहाने त्यांना बंगळूरची जहागीर बक्षीस दिली. आता बंगळूर हे शहाजीराजांनी आपले मुख्य ठाणे केले आणि तेथे ते एखाद्या राजासारखे वैभवात राहू लागले. दरबार भरवू लागले.

स्वाध्याय

१. रिकाम्या जागी कंसातील योग्य पर्याय लिहा.

(अ) शिवरायांचा जन्म .... किल्ल्यावर झाला.
(पुरंदर, शिवनेरी, पन्हाळा)

(आ) आदिलशहाने शहाजीराजांची .... प्रदेश जिंकण्याच्या कामावर नेमणूक केली.
(कर्नाटकातील, खानदेशातील, कोकणातील)

२. प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

(अ) जिजामातेच्या उपदेशाने शिवरायांच्या मनात कोणते विचार घोळू लागले ?

(आ) शिवराय मावळ्यांच्या मुलांबरोबर कोणते खेळ खेळत असत ?

(इ) शहाजीराजांनी निजामशाहीचा त्याग का केला?

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरुन

चौथी मराठी	चौथी गणित	सेमी गणित	चौथी इंग्रजी	चौथी प.अ-1	चौथी प.अ-2
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरुन...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

MiniShala शैक्षणिक ॲप्स खालील लिंकवरुन डाऊनलोड करा.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
		आठवी	नववी	दहावी		

गुरुमाऊली शैक्षणिक ॲप्स – Click Here